

Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság

**XIV. Bányászati, Kohászati és Földtani
Konferencia**

Arad, 2012. március 29. – április 1.

A konferencia szervezője

Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság – EMT
Bányászati, Kohászati és Földtani Szakosztály

A konferencia elnöke

WANEK Ferenc

A konferencia tudományos bizottsága

WANEK Ferenc,
az EMT Földtani Szakosztályának elnöke
Dr. GAGYI PÁLFFY András
az OMBKE ügyvezető igazgatója
Dr. VARGA Béla,
az EMT Kohászati Szakosztályának elnöke

A konferencia szervezőbizottsága

HORVÁTH Erika
PAP Tünde
PAP Zsuzsa
PROKOP Zoltán

Támogatók

BETHLEN GÁBOR
Alap

Nyomda

INCITATO Kolozsvár

A konferencia programja

CSÜTÖRTÖK, március 29.

17⁰⁰ – 21⁰⁰ regisztráció (COSMIN Hotel, Ioan Calvin u. 2)
20⁰⁰ – 22⁰⁰ vacsora (JELEN HÁZ, Mihai Eminescu u. 55-57.)

PÉNTEK, március 30.

8⁰⁰ – 20⁰⁰ egész napos szakmai kirándulások

Indulás (földtani kirándulás): 8⁰⁰ órakor, IRIS Hotel
(Căpitan Ignat u. 1.)

Indulás (1-es busz, bányász-kohász kir.): 8⁰⁰ órakor, PARC Hotel
(Gen. Drăgălina u. 25.)

Indulás (2-es busz, bányász-kohász kir.): 7⁴⁵ órakor, IRIS Hotel
(Căpitan Ignat u. 1.)

20⁰⁰ – 22⁰⁰ vacsora (JELEN HÁZ, Mihai Eminescu u. 55-57.)

SZOMBAT, március 31.

Helyszín: CSIKY GERGELY Főgimnázium (Ioan Calvin u. 22.)

8³⁰ regisztráció
9⁰⁰ konferencia megnyitó, köszöntők
9³⁰ plenáris előadások
10³⁰ kávészünet
11⁰⁰ plenáris előadások
13⁰⁰ ebéd
15⁰⁰ szekció-előadások
16²⁰ kávészünet
16³⁵ szekció-előadások
17⁵⁵ szünet
18¹⁰ szekció-előadások
20⁰⁰ állófogadás

VASÁRNAP, április 1. hazautazás

Beköszöntő

Tizennegyedik Bányászati, Kohászati és Földtani Vándorkonferencia, 2012. március vége, Arad. Nézem az adatsort. Itt most semmi nem kerek évfordulás. Sem Arad, sem a Konferencia vonzatában. Nyilván, mindig lenne kapaszkodó, például, hogy az idén lesz 120 éves az egyik társrendező szervezet, az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület. Magától érthető, a kezdeményező társ melegen üdvözlí ez alkalomból az ünnepet, és hosszú, sikeres történelmi pályát kíván neki. De ne akarjunk már mindenáron csak ünnepelni. Avagy, nem kell mindig a frakk és cilinder, sem a zászló és kokárda. A falusi sem mindig rittyentőben jár. Szálljunk le a lóról, s nézzünk gazdaszemmel körül a házunk táján.

Volna alap örvideni annak, hogy gazdasági recesszió ellenére, a jelenlévők száma a korábbi rendezvényekhez képest nem csökkent lényegesen. De elégedettek lehetünk-e a dolgozatok számával? Tágul-e vagy szűkül a Konferenciára hozott kínálat tematikailag? Nő-e az igényesség a valóságúséggel, a tudományos színvonnallal, a kifejezési és bemutatási eszköztárral, vagy a formai követelményekkel szemben? Magyarán: az eltelt tizennégy év alatt csiszolódtunk-e? Lényegre törőbbek, választékosabbak, körültekintőbbek, kifejezőbbek lettünk-e? Valóban törekednek-e a résztvevők a szabatos magyar szaknyelvre, ápolják-e azt? Vagyis, kórusban azt cselekedjük-e, amire induláskor elhatároztuk magunkat? Vagy egyszerűen csak egy találkozási alkalomra jövünk, kirándulni (többé-kevésbé szakmai célokkal) és társalogni, s úgy mellékesen egy kis szakmával megteremtjük ennek az alibijét? Nem vállalom, hogy válaszoljak a feltett kérdésekre. Nézzen mindenki a tükörbe. Mert hiszem azt, hogy időnként jó, ha szembesülünk magunkkal. Ez nem föltétlen feltételezi a dorgálást, vagy önkritikát. Sokszor – vagy legalább remélhetőleg –, elég a személyes őszinteség. De azt nem árt néha-néha felemlíteni.

Igaz, nem is olyan régen, egy írásomban azon rágódtam, hova tűnt tudományágaink mai gyakorlatából az egészséges szakmai kritika, hiszen egy évszázaddal ezelőtt – jó és/vagy rossz arculataival –, az sokkal inkább részét képezte a tudományos nyilvánosságnak. Konferenciánk – mint minden más hasonló rendezvény – elvben ennek a tudományos nyilvánosságnak a fóruma. Ezért, nem árt időnként tudatosítani magunkban, hogyan működik, mert már maga a keret lehet alkalom a csiszolódásra, de a mellésiklásra, a formalizálódásra is.

Egy kezdeményezés akkor életképes, ha értékteremtő célzatú, s ha célja megvalósítása érdekében tudja tartani és emelni az igényességet. Megtalálja az összhangot a hagyomány (vagyis a bizonyított színvonal) és a megújulás (azaz a cselekvő jobbítási igény) között.

Sajnos, mai (de akár mindenkori) világunkban számtalan példa akad az értelmetlen újításnak, mely az igazoltan jót, az időtálló hagyományt, is képes elvetni, érdek- vagy önigazolás céljából, nagy múltú intézményt felszámolni, csalfa gazdasági látszatok oltárán. Nem kertelek: igen, a magyar intézményes földtani kutatás pillanatnyi válságára utalok. A Magyar Királyi/Állami Földtani Intézet 143 éves, a

---

legrégebbi fennálló magyar tudományos állami létesítmény, mely éppen e Konferencia ideje alatt megszűnik az maradni, ami közel másfél évszázad alatt volt. Patinás otthonába mások is beköltöznek, egy olyan intézmény utódai, mely eddig jó szakmai kapcsolatban volt az előbbivel, megalakulása óta. Talán ez segít az önállóságát feladni kénytelen nagyobbik testvérnek abban, hogy a veszteséget feldolgozza, de csak akkor, ha a beköltözőkkel megtalálják azt a közös ügyvitelt, mely sem cselekvésében nem fogja korlátozni, sem méltóságában nem fogja sérteni a feleket. Úgy gondolom, ezen a kölcsönös előzékenységen fog múlni. Ez a hasznos tanulsága a kisebbségbe sodortaknak. Jobb lenne mindenkinek idejekorán megtanulni ezt.

Nincs tehát sem alapunk, sem okunk ünnepelni. De remélni igen! A reményt pedig a mindenkori pillanatnyi cselekvés értelmességével, igényességével tudjuk táplálni. Úgy legyen!

WANEK Ferenc

PLENÁRIS ELŐADÁSOK

Ülésvezető: **WANEK Ferenc**

9³⁰

KRÉZSEK Csaba

OMV Petrom, Bukarest

A Déli-Kárpátok és Moesia kapcsolata a terciér során

10⁰⁰

FEGYVERNEKI György

Nemak Győr Kft., Győr

Korszerű öntészeti technológiák a járműipar szolgálatában

10³⁰–11⁰⁰

kávészünet

11⁰⁰

PÁLFY József

ELTE, Általános és Alkalmazott Földtani Tanszék, Budapest

Viszlát triász, szia jura: Egy eseménydús időszakhatár rétegtana és földtörténete

11³⁰

HOLODA Attila

Magyar Bányászati Szövetség, Budapest

75 éves a hazai szénhidrogén bányászat

12⁰⁰

PUSKEL Péter

helytörténész, újságíró

Arad

Arad város ismertetése

I. terem
FÖLDTAN SZEKCIÓ
Általános és alkalmazott földtan

Ülésvezető: KRÉZSEK Csaba

- 15⁰⁰   **UNGER Zoltán**
A Coriolis-erő mértékének a becslése a Tisza esetében
- 15²⁰   **PALOTAI Márton, CSONTOS László**
Kis pannon sótekonika: miocén szerkezetfejlődés az Adonyi-medencében
- 15⁴⁰   **PALOTAI Márton, MINDSZENTY Andrea,
KOPECSKÓ Katalin, POROS Zsófia**
Az Ínség-kő földtana
- 16⁰⁰   **KALMÁR János, FÜGEDI Ubul, DOROTAN Dóra**
*Geokémiai háttérértékek a Lápos-folyó vízgyűjtőjében,
Erzsébetbánya (Băiuț) térségében*
- 16²⁰–16³⁵   **szünet**
- Ülésvezető: UNGER Zoltán*
- 16³⁵   **BÍRÓ Lóránt, POLGÁRI Márta, M. TÓTH Tivadar**
*Magyarországi mangánérc telepek fúrásainak sztratigráfiai,
litológiai újraértékelése*
- 16⁵⁵   **BERTÓTI Réka Diána, DOBOS Endre, HOLNDONNER Péter**
*Lejtőhordalék-talajok helye különböző talajosztályozási
rendszerekben*
- 17¹⁵   **SZEBÉNYI Géza, TÖRÖK Patrik, ANDRÁS Eduárd,
KOVÁCS László**
*Az adatgyűjtés-értékelés rendszere a Bátaapáti 1-2 tárolókamra
tervezésének és kialakításának folyamatában*
- 17³⁵   **IMRE Emőke**
Biodegradációs hulladéktárolás

Ásvány- és kőzettan

Ülésvezető: MÁRTON István

- 18¹⁰ **BODOR Sarolta, FÖLDESSY János**
*Az Aggtelek-Rudabányai-hegység területén feltárt
alsó-triász sziliciklasztos képződmények összehasonlító vizsgálata*
- 18³⁰ **POROS Zsófia, MINDSZENTY Andrea,
MACHEL, Hans G., RONCHI, Paola, MOLNÁR Ferenc**
*A Budai hegység porló dolomitjai – Egy régi probléma
újyszerű megoldása?*
- 18⁵⁰ **RUSZ Ottilia**
A parajd-szovátai kőso keletkezésének őseghajlattani viszonyai
- 19¹⁰ **TANKÓ Ferenc, NAGY Szilárd, MÁRTON István, KOVÁCS Alpár**
*Nehézásvány vizsgálatok a Ditrói Alkáli Masszívum ritkaföldfém
ércindikációinak behatárolására*

II. terem
FÖLDTAN SZEKCIÓ
Vízföldtan

Ülésvezető: **MINDSZENTY Andrea**

15⁰⁰ **DOBOS Endre, VADNAI Péter**
Ideális interpolációs módszer keresése a talajvízszint ingadozás talajfejlődésre gyakorolt hatásának térinformatikai vizsgálatához

15²⁰ **HÁMOS Gábor**
Fúrású és vágatdokumentációs tapasztalatok, megfigyelések a bodai aleurolit formáció földtani és hidrogeológiai jellemzéséhez

15⁴⁰ **KÁRMÁN Krisztina, JORDÁN Győző, BEREZCZ Tamás,
FÓRIZS István, DEÁK József, SZABÓ Csaba, BÁLINT Gábor**
A Duna-víz oxigénizotópos összetételének változásai és okai az 1997 és 2002 időszakban

16⁰⁰ **KIS Boglárka Mercedesz, KÁRMÁN Krisztina**
Székellyöldi ásványvizek stabilizotóp-geokémiai kutatása

16²⁰–16³⁵ szünet

Technika- és Tudománytörténet

Ülésvezető: **WANEK Ferenc**

16³⁵ **TÓTH János**
Az Erdélyi-medence földgázkincsének hasznosítása az 1910-es években

16⁵⁵ **SZABÓ Réka**
Az ókori kohászat kultúrtörténete

17¹⁵ **HOLLÓ Csaba**
*Megmarad-e az utolsó borsodi aknatorony?
Pereces Újakna egykor és ma*

17³⁵ **KOZMA Erzsébet**
Aradtól-Selmecbányáig. 175 éve született Kerpely Antal.

17⁵⁵–18¹⁰ **szünet**

Ülésvezető: TÓTH János

18¹⁰ **PAPP Péter**

*Három „interregnális” időszak Magyarország
geológiai intézetében*

18³⁰ **VALLASEK István**

Ásványvízmúzeumok a Kárpát- medencében

18⁵⁰ **HEVESI Attila**

*Valamit Széki Soós Mártonról és 1803-ban „Kolozsvaratt”
megjelent földrajz könyvéről*

III. terem
BÁNYÁSZATI SZEKCIÓ
Bányászat

Ülésvezető: KOVÁCS Ferenc

15⁰⁰ **ALBERT Károly**
Kotró-dömper termelő és termékszállító rendszerek működésének néhány, a véletlentől függő időeleme

15²⁰ **ANDRÁS József, KOVÁCS József, NAN Marin-Silviu, ANDRÁS Endre, TOMUS Ovidiu-Bogdan**
A szénhez kötött (CBM) és a szénbányászattal összefüggő (CMM) metán hasznosítása, mint környezetbarát technológia

15⁴⁰ **KOVÁTS Péter**
Bányászati eredetű porterhelések modern műszeres vizsgálata

16⁰⁰ **MOLNÁR József**
Földalatti széndioxid tárolókban várható cementkorróziós problémák

16²⁰–16³⁵ **szünet**

Ülésvezető: KOVÁCS Ferenc

16³⁵ **Cristian TOMESCU, Constantin LUPU, Ion TÓTH, Doru CIOCLEA**
Nagymennyiségű metán leküzdése egy Livezény-i bánya esetében (esettanulmány)

16⁵⁵ **TOMPA Richárd, KOVÁCS Ferenc**
A felszín alatti szélrelgázosítás (UCG) technológiai folyamatainak áttekintése

17¹⁵ **JAKAB István, MÁRKOS Tibor, TÓTH Ferenc**
BAMMERT 3000x900 típusú bányafelvonógép fékvezérlőegységének modernizálása

17³⁵ **TÓTH János, LUPU Consantin, CIOCLEA Doru, TOMESCU Cristian**
Inertizálási keretmódszer bányatüzek megelőzésére és leküzdésére

---

17⁵⁵–18¹⁰ szünet

Geotechnológia

Ülésvezető: **MOLNÁR József**

- 18¹⁰ **BÓDI Tibor, PINTÉR Ákos**
Gázáramlás speciális kérdései nano méretű póruscsatornáknban
- 18³⁰ **BORS Viktória**
A fúrási/kútmunkálati folyadékok hatásainak modellezése magminták hőkezelésével
- 18⁵⁰ **DEBRECZENI Ákos, CSUHANICS Balázs**
Kőzetmechanikai laboratórium fejlesztése a Miskolci Egyetem Bányászati és Geotechnikai Intézetében
- 19¹⁰ **JUHÁSZ Eleonóra**
Barlangi gyógyhatásvizsgálat fizioterápiai eredményei
- 19³⁰ **PINTÉR Ákos, BÓDI Tibor**
Kapilláris nyomás és relatív permeabilitás meghatározása új típusú ultra kőzetcentrifugával

---

IV. terem

KOHÁSZATI SZEKCIÓ

Ülésvezető: **BAKÓ Károly**

15⁰⁰ **DIÓSZEGI Attila**
Austenit dendrit, 3-dimenziós térhálójának megszerkesztése

15²⁰ **DÚL Jenő, MOLNÁR Dániel**
Az öntészeti szimuláció 20 éve a Miskolci Egyetemen

15⁴⁰ **FREI Zoltán, GONDA Viktor**
A könyöksajtolás végeselemes modellezése

16⁰⁰ **GYÓRI Imre**
Héjleválás vizsgálat a precíziós öntészetben

16²⁰–16³⁵ szünet

Ülésvezető: **DÚL Jenő**

16³⁵ **HARCSIK Béla, KÁROLY Gyula**
Argonöblítés hatása a folyamatos öntés közben tapasztalt kagylószűkülésre

16⁵⁵ **LESKÓ Zsolt**
Vákuum technológia alkalmazása a nyomásos öntészetben

17¹⁵ **MÁRKUS Róbert, BEREZKI Péter, TRAMPUS Péter**
Atomerőművi nyomáskiegyenlítő vezeték termikus igénybevételének szimulálása

17³⁵ **NYEKSE László, BARKÓCZI Péter**
Nyomásos öntészeti ötvözet (DIN 226) semi-solid rheoöntésnél keletkezett szövetszerkezetének és a hőkezelés hatásának vizsgálata a mechanikai tulajdonságokra

---

17⁵⁵–18¹⁰ szünet

Ülésvezető: DÚL Jenő

18¹⁰ **SZATMÁRY László**
Üstmetallurgiai salak reoxidációs képességének vizsgálata

18³⁰ **TÓTH Márta, TOKÁR Monika, DÚL Jenő**
Az elemek változékonyságának vizsgálata az Al-Si öntészeti ötvözetekben

18⁵⁰ **VARGA Béla**
Metastabil szövetű alumínium ötvözetek előállítása és jellemzése

---

Poszter szekció

KARDOS Ibolya, GÁCSI Zoltán

*Szűnes metallográfia alkalmazása gömbgrafitos
öntöttvasak szövetszerkezetének jellemzésére*

KERCSMÁR Zsolt, LESS György

*A bűzás-hegyi korallárok – egy ismét meglelt középső-eocén
földtani alapszelvény*

MAGYARI Árpád, MARS István, THAMÓ-BOZSÓ Edit

*Késő-pleisztocén neotektonikai és paleoszeizmológiai
tevékenységek nyomai a Duna-völgy középső részén*

**MAGYARI Árpád, MARS István, MAJERCSIK Csaba,
THAMÓ Bozsó Edit**

*Késő-negyvedidőszaki paleomorfológiai és neotektonikai
megfigyelések a Zagyva-völgy felső részén*

MARS István, ZILAHY-SEBESS László, MAGYARI Árpád

*Délkelet-dunántúli lösz rétegsorok terepi,
mélyfúrás-geofizikai és laboratóriumi jellemzőinek
párhuzamosítása és értékelése*

MOLNÁR László, SCHUBERT Félix, M. TÓTH Tivadar

Töréses tektonitok a Szeghalom-dóm területén

RADICS Tamás

*Az asszonyfalvahavasi (Muntele Säcelului)
sztaurolitos-gránátos csillámpala petrográfiai jellemzői*